

РОЗВИТОК ЛОКАЛЬНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ВЛАДИ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ТА УКРАЇНСЬКІ РЕАЛІЇ

У статті розкривається проблемне питання становлення інституту локальної організації влади в Україні в умовах децентралізації. Сучасний стан процесу децентралізації хоча і має певні позитивні зрушення, проте залишається ще достатня кількість невизначених питань, серед яких – знайти для українських реалій найоптимальнішу модель місцевого самоврядування. Для цього необхідно вивчати як іноземний досвід, так і історичні особливості становлення інституту локальної організації влади в Україні. Відповідно, досить цінним для українського державотворення є досвід провідних європейських держав. Визначаючи основні проблеми становлення та функціонування інституту локальної організації влади в Україні, варто зазначити, що важливу роль відіграє державна підтримка регіональних органів влади, з одного боку, і довіра до держави громадян – з другого. Саме нова система місцевого самоврядування має забезпечити партнерський діалог між державою і громадянами.

Ключові слова: локальна (місцева) влада, місцеве самоврядування, громада, територіальна громада, децентралізація.

Постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Невід'ємним складником успішного розвитку держави та добробуту народу є взаємна співпраця держави та громадян, що ґрунтується на взаємоповазі та взаємодовірі, що є неможливим без сформованого громадянського суспільства, соціальної активності громадян і самоорганізації. Для сучасного українського політикуму важливим питанням є підтримка народу у здійсненні владою важливих реформ, які необхідні для державного поступу. Одними із таких реформ є децентралізація та реформа місцевого самоврядування, що стали одними з ключових пріоритетів розвитку України на шляху євроінтеграції. Головна мета реформ побудувати на локальному (місцевому) територіальному рівні ефективну локальну модель управління, за допомогою якої громадяни (населення територіальної громади) будуть брати активну участь у процесах ухвалення рішень.

Отже, для ефективного здійснення ключових реформ у сучасній Україні стає суспільно необхідним створення дієвого інституту локальної організації влади. Адже існуюча модель локальної (місцевої) влади суперечить основним вимогам процесу децентралізації та ефективному функціонуванню місцевого самоврядування в інтересах громадян. Спираючись на досвід розвинутих держав світу, можна стверджувати, що децентралізація публічної влади є обов'язковим складником сталого розвитку держави та демократизації суспільства.

Актуальність теми статті зумовлюється тим, що розвиток теорії й практики локальної організації влади в сучасних українських умовах полягає:

- по-перше, у розробці концепції місцевої влади, яка повинна бути реалізована в Україні в умовах децентралізації;
- по-друге, у створенні цілісної, ефективної гнучкої демократичної системи публічного управління, що дійсно спрямована на підвищення спроможності інститутів місцевої влади, передусім інституту місцевого самоврядування, у з'ясуванні питань місцевого значення, поліпшення добробуту населення територіальних громад.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання пов'язані з розробкою проблеми локальної влади вивчали такі зарубіжні і вітчизняні вчені, як Х. Вольман [11], Т. Парсонс [10], Е. Тофлер [8], В. Андріяш [1], О. Бориславська, І. Заверуха, Е. Захарченко [2], О. Бурін [3], О. Свтушенко [1; 4-6], Я. Котенко [7], М. Харитончук [9] та ін. Однак незважаючи на те, що вказані вчені торкаються проблем локальної влади насамперед в умовах розвитку демократії, розбудові громадянського суспільства, при проведенні територіальних реформ, на жаль, загальної теорії локальної влади дотепер немає.

Формулювання мети статті. Розглянути теоретичні аспекти інституту локальної організації влади в Україні в умовах децентралізації.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Природа влади хвилює людство вже не одну тисячу років, люди намагаються зрозуміти, пояснити, вивчити її для розуміння багатьох сучасних політичних проблем. Влада є «найважливішою стороною будь-яких відносин» [8, с. 116] і, як слушно зауважив Т. Парсонс, має «здатність мобілізувати ресурси суспільства» [10, р. 225].

Влада – це завжди вплив людини на людину, людини на групу людей, людини на суспільство. Локальна (місцева) влада завжди обмежена певною територією. Її наявність у тій чи іншій формі в країні характеризує:

- по-перше, самостійність локальної (місцевої) влади, рівень централізації/децентралізації державної влади;
- по-друге, рівень самостійності, самоорганізації населення територіальної одиниці у з'ясуванні місцевих питань;
- по-третє, баланс у відносинах між державною владою й інститутами самоорганізації громадян;
- по-четверте, наявність локальної ідентичності територіальної громади.

Локальну (місцеву) владу можна розглядати як явище і як процес.

Як явище вона пов'язана з територіальною організацією влади на (суб)регіональному та муніципальному рівні. Так, в Україні на територіальному (суб)регіональному рівні (район, область) діють органи державної виконавчої влади – місцеві державні адміністрації (далі – МДА) та органи місцевого самоврядування (далі – ОМС) – районні та обласні ради, що представляють спільні інтереси територіальних громад, а також ОМС територіальних громад (муніципальних утворень) сіл, селищ і міст. Однак існування на локальному рівні МДА і ОМС призводить до втручання МДА у сферу компетенції ОМС, має місце тиск МДА на ОМС, що негативно впливає на розвиток локальної влади. Тому що локальна влада повинна займатися питаннями, пов'язаними із забезпеченням життєдіяльності місцевого населення (місцевої громади). А хто краще, ніж ОМС, знаються на місцевих проблемах. Європейський досвід (децентралізація у Франції, розширення регіональної місцевої автономії у Великобританії, регіональна реформа в Італії) свідчить, що населення й обрані ними ОМС у змозі оперативніше з'ясовувати місцеві питання.

Як процес – це управлінська діяльність місцевих органів (МДА та ОМС) спрямована на виконання поставлених перед ними цілей і завдань. Головною проблемою в процесі управлінської діяльності є налагодження відносин (розмежування повноважень) між ОМС та органами державної влади. Конкуренція між ОМС і МДА за ресурси і повноваження, може призвести до посилення відцентрових сил і є небезпечною для держави.

На нашу думку, існування й організація певної системи локальної влади в Україні передусім чергу залежить від внутрішньої політики держави. Простежується тенденція, що чим сильніша центральна влада, тим більше вона намагається поставити під контроль місцевий рівень влади. Тобто, контролювати не тільки виконавчі органи регіонального рівня, але й органи місцевого самоврядування. За всі роки незалежності в Україні переважала тенденція до централізації влади, посилення контролю за локальною владою.

При посиленні центральної влади існування самоврядування – це, по-суті, компроміс між центральною владою і територіями держави. Саме визнання права територій на самоврядування згладжувало гостроту протистояння між центром і регіонами.

Отже, підвищення ефективності державної влади можливе лише на шляху її децентралізації, що полягає в розмежуванні завдань і функцій, більшість з яких передається з рівня центральних органів на локальний рівень і стає власними завданнями та повноваженнями органів локального (місцевого) рівня. Зрозуміло, що найефективніше з місцевими питаннями можуть упоратись ОМС, які є формою самоорганізації населення на локальному рівні і яким для виконання власних повноважень, з'ясування місцевих питань потрібні й відповідні ресурси, і власна податкова база, і власні бюджетні витрати.

Можна погодитися з авторами наукової розробки «Децентралізація публічної влади: досвід європейських країн та перспективи України», що саме «така децентралізація влади в державі сприяє розвитку демократії, адже відбувається розширення впливу територіальних громад, соціальних груп та громадськості в цілому на справи публічного значення. Демократична держава завжди прагне залучити громадськість до здійснення публічних функцій урядування з метою оптимального задоволення різнобічних потреб людини та народу загалом» [2, с. 13].

Проте процес децентралізації має підтримуватися «знизу» – самим населенням, самою територіальною громадою – за рахунок локальної демократії (діяльності об'єднань громадян, органів самоорганізації населення, громадських слухань та інших). Основою локальної демократії саме і є автономія інститутів місцевого самоврядування від державної влади, що здійснюється за допомогою децентралізації.

Як зазначає О. Бурін, «створення конституціональної української моделі локальної демократії за допомогою вибору оптимальних форм самоорганізації і самоврядування населення, могло б забезпечити усунення багатьох кризових явищ в житті суспільства і держави. Важливим чинником, що стримує процес формування національної моделі локальної демократії є надзвичайно широкі розбіжності у визначеннях компетенції та призначення інститутів місцевого самоврядування» [3].

Отже, децентралізація («делегування зростаючої частини повноважень регіональним, міським і сільським владним інститутам» [9, с. 14]) влади в Україні – це шлях до розбудови демократичного громадянського суспільства. Децентралізація передбачає укрупнення громад, що значно поліпшує їх економічно становище і якість надання муніципальних послуг. Децентралізація влади в країні підкреслює відкритість системи управління для рішень «знизу» і передбачає відповідальність за власні дії, відхід від бюрократизації, заорганізованості тощо. Децентралізація забезпечує ухвалення рішень на локальному (місцевому), тобто на рівні територіальної громади, (суб)регіональному рівні тобто на середніх і нижчих рівнях організаційної ієрархії без шкоди для інтересів системи, яка функціонує як єдине ціле.

Можна погодитися з Х. Вольманом (учений вивчає аспекти організації місцевої влади в межах політичної децентралізації і регіональної деволюції), що систему можна вважати децентралізованою, якщо місцева одиниця може визначати власні податки й пакет послуг відповідно до уподобань своїх громадян [11, р. 31].

Доповнюючи концепцію Х. Вольмана, доходимо висновків, що демократичною можна вважати державу, якщо на локальному (місцевому) рівні є самодостатнє самоврядування територіальних громад (общини, комун або рад на (суб)регіональному рівні, що представляють інтереси територіальних громад, або їх об'єднань).

На думку Я. Котенко, важливим чинником формування дієвої системи місцевого самоврядування є територіальна ідентичність – сприйняття індивідом себе як представника певної «уявленої спільноти», яка ґрунтується на єдності території проживання, історії та традицій, соціокультурного досвіду, ціннісних орієнтацій і способу життя [7, с. 11]. Територіальна ідентичність не може бути нав'язаною центральною владою. Це усвідомлення самих громадян у співпричетності до всіх політичних процесів,

що відбуваються в державі. Саме одним зі складників успіху процесу децентралізації є територіальна ідентичність громадян.

Тобто, децентралізація наближає владу до населення, підвищує активність громадян в ухваленні рішень, які стосуються їхнього життя. Децентралізація підвищує роль і значення інституту місцевого самоврядування, за допомогою якого громадяни можуть найповніше реалізувати свої громадянські права, впливаючи на процес ухвалення управлінських рішень [6, с. 320], щодо вирішення місцевих справ.

Згідно з Конституцією України однією з головних ознак такого інституту локальної влади, як інститут місцевого самоврядування є право територіальної громади на самостійне з'ясування питань місцевого значення (ст. 140), тобто право розпоряджатися ресурсами, які їм довірені населенням громади, для забезпечення їх повсякденних потреб.

Отже, наявність на локальному рівні ресурсів – це можливість самостійно вирішувати переважну більшість своїх справ з надання громадянам, які проживають на території, якісних публічних послуг. Один з основних механізмів реалізації державної політики в соціальній сфері (освіті, охороні здоров'я, культурі тощо) – це питання житлової, комунальної сфер, транспортного обслуговування населення, благоустрою територій, а також в інших сферах [4, с. 309].

У сучасних умовах українська держава об'єктивно спрямована на розвиток інституту місцевого самоврядування, який завдяки своїй природі виступає сполучною ланкою між населенням і державними структурами та є реальним механізмом задоволення найважливіших для населення потреб, виконання державних завдань через передачу органам самоврядування окремих державних повноважень.

Місцеве самоврядування одночасно є інститутом громадянського суспільства, але його діяльність як інституту громадянського суспільства, як інституту локальної (місцевої) влади можлива лише за підтримки з боку держави, яка передає йому функції нормотворення й управління. Саме децентралізація влади, чітке й збалансоване розподілення повноважень, ресурсів і відповідальності між центральними органами державного управління і місцевого самоврядування» [5, с. 78] звільняє державні органи від «текучості», дозволяє сконцентруватися на розв'язанні загальнонаціональних проблем [1, с. 155] і залучає громадськість до здійснення публічних функцій урядування для задоволення різнобічних потреб населення.

Світова тенденція – це побудова такої системи публічного управління, коли центр віддає не тільки повноваження, але й відповідні ресурси на рівень територіальних громад і їх органів. Проте в умовах європейського вибору України і політики уряду щодо децентралізації влади залишається тенденція і до централізації влади. Хоча зрозуміло, що саме від державної влади залежить створення ефективної моделі локальної влади, а по суті – створення спроможних громад, розвиток місцевого самоврядування.

Отже, організація ефективної локальної влади в Україні можлива лише коли суспільство зрозуміє й буде готове творити і сприймати модель децентралізованої влади, але це тривалий процес, під час якого в Україні необхідно провести низку реформ:

- структурних – побудова організаційних відносин між центральним і локальним рівнями, між різними рівнями місцевого самоврядування, тобто створення спроможних територіальних громад з проведенням територіальної, адміністративної реформи, а також визначення структур управління на (суб)регіональному рівні. Наприклад, у Західній Європі (Австрія, Німеччина, Данія, Нідерланди, Швеція) структурне реформування відбувалося через укрупнення територіальних одиниць, або за рахунок створення нових одиниць (Франція, Бельгія), запровадження регіонів (одне зауваження, якщо реформа здійснювалася згори, командно-адміністративним шляхом, то реформа, як звичайно, не давала очікуваного результату);

- організаційних – зміна внутрішньої структури органів влади й управління на локальному рівні;

– функціональних – перерозподіл функцій між центром, регіонами і територіальними громадами, що пов'язані з проблемами централізації/децентралізації, перерозподілом фінансових ресурсів у напрямку їх збільшення на місцевому рівні (бюджетної, фінансової, фінансової децентралізації).

Отже, у країні виникає необхідність проведення таких реформ: політичної, бюджетної, фінансової, інституційної, податкової, територіальної, соціальної, адміністративної, фінансової, судової тощо. Однак існують і певні обставини, які гальмують проведення реформ. До них можна віднести: немає практичного досвіду демократичного реформування, існування тривалий час соціалістичної ідеології, командно-адміністративної системи, планової економіки тощо.

За сучасних умов децентралізації й реформування локальної влади, створення ефективної системи місцевого самоврядування для України найприйнятнішим є європейський досвід встановлення та функціонування інституту локальної організації влади, оскільки:

- по-перше, на локальному рівні в європейських країнах діють і органи місцевого управління (місцеві адміністрації), що входять до централізованої системи органів виконавчої влади й здійснюють контроль за законністю актів місцевого самоврядування, і органи місцевого самоврядування, які обираються населенням (наприклад, Франція – департаменти, Польща – воєводства);
- по-друге, європейські моделі локальної влади більш доречні для України, тому що започатковані на принципах демократичного правління, що дозволяє уникати конфронтації між центральною і локальною владою, між центром і регіонами;
- по-третє, європейські моделі приділяють значну увагу місцевій демократії як такій;
- по-четверте, первинним осередком локальної влади в європейських моделях зазвичай є міські, сільські громади (у Польщі – гміни, ФРН - общини, Франції – комуни, Швейцарії і Данії – муніципалітети), які здійснюють управлінську діяльність через органи місцевого самоврядування, основне завдання яких – надання послуг мешканцям;
- по-п'яте, у європейських моделях у сфері обслуговування населення центральна влада завжди залежить від діяльності локальних (місцевих) органів, які найкраще розуміють і забезпечують потреби населення.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок з цього напрямку. Отже, розвиток інститутів локальної влади в Україні має відбуватись у напрямку розширення прав регіонів, територіальних громад і їх органів. Саме інститути локальної влади у специфічній формі і на локальному рівні мають змогу на підставі закону самостійно з'ясовувати питання місцевого значення в інтересах населення відповідної територіальної одиниці.

Враховуючи зазначені аспекти, система локальної влади повинна мати певну автономію, чітку структуру, чіткий перелік повноважень, підкріплений відповідними ресурсами для їх виконання. Ефективно функціонуюча система локальної влади – запорука стабільності державного устрою, демократичних перетворень і європейського шляху розвитку країни.

Подальшого вивчення в сучасних умовах потребує інститут місцевого самоврядування як форма публічної влади, що реалізується специфічними суб'єктами – територіальними громадами і сформованими ними органами.

ЛІТЕРАТУРА

1. Андріяш В.І. Євтушенко О.Н. Місцеве самоврядування в політичній системі суспільства / В.І.Андріяш, О.Н. Євтушенко // Сучасна українська політика. Політики і політологи про неї : Вип. 11. – Київ; Миколаїв: Вид-во МДГУ ім. П. Могили, 2007. – С. 148–157.

2. Бориславська О., Заверуха І., Захарченко Е. та ін. Децентралізація публічної влади: досвід європейських країн та перспективи України / [О. Бориславська, І. Заверуха, Е. Захарченко, та ін.] ; Швейцарсько-український проект «Підтримка децентралізації в Україні – DESPRO. – К. : ТОВ «Софія», 2012. – 128 с.
3. Бурін О.М. Проблеми впровадження концепції локальної демократії в Україні [Електронний ресурс] / М.О. Бурін // Державне управління. – 2014. – №9. – Режим доступу: URL : <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=752>
4. Євтушенко О.Н. Державна влада і місцеве самоврядування в політичній системі суспільства: монографія / Олександр Никифорович Євтушенко. – Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. П. Могили, 2010. – 516 с.
5. Євтушенко О.Н. Демократизація державної влади і місцевого самоврядування на принципі субсидіарності: досвід Німеччини / О.Н. Євтушенко // Наукові праці: [науково-методичний журнал], Вип. 80. – Миколаїв: Вид-во МДГУ ім. П. Могили, 2008. – Т. 93. – С. 76–81. (Серія «Політичні науки»)
6. Євтушенко О.Н. Державна влада і місцеве самоврядування в політичній системі України: теоретичний аспект / О.Н. Євтушенко // Гілея (науковий вісник) : збірник наукових праць вип. 22 / [гол. ред. В.М. Вашкевич]. – К., 2009. – С. 320–328.
7. Котенко Я. Локальна ідентичність як умова розвитку об'єднаних територіальних громад (навчальний модуль) / Ярослав Котенко. – К. : ІКЦ «Легальний статус», 2016. – 44 с.
8. Тоффлер Э. Проблема власти на пороге XXI века / Э. Тоффлер // Свободная мысль. – 1992. – №2. – С. 113–120.
9. Харитончук М.В. Зарубіжні концепції і практика децентралізації державного управління: автореф. дис. ... канд. політ. наук: спец. 23.00.04 / Інститут світової економіки і міжнародних відносин НАН України. – К., 2000. – 17 с.
10. Parsons T. The sociological Theory and Modera Society / T. Parsons. – New York, 1967.
11. Wolman H. Decentralization: what it is and why we should core / H.Wolman // Decentralization, Local Government and Markets. – Oxford, 1990.

REFERENCES

1. Andriyash V.I. Yevtushenko O.N. Mistseve samovryaduvannya v Politychnoyi systeme suspil'stvakh / V.I.Andriyash, O.N. Yevtushenko // Suchasna ukrayins'ka polityka. Polityky y politolohi pro neyi: Vyp. 11 - Kyiv; Mykola: im Vyd-vo MDH. P. Mohyl, 2007. – S.148–157.
2. Boryslavs'ka O., Zaverukha I., Zakharchenko E. ta in. Detsentralizatsiya publichnoyi vlady: dosvid yevropeys'kyy krayina ta perspektyvy Ukrayiny / [O. Boryslavs'ka, I.Zaverukha, E. Zakharchenko, ta in]. Shveytsars'kyy-ukrayins'kyy proekt «Pidtrymka detsentralizatsiyi v Ukrayini – DESPRO. – K. : TOV «Sofiya», 2012. – 128 s.
3. Burin O.M. Problemy Vprovadzhennya Kontseptsyi lokal'noyi demokratiyi v Ukrayini [Elektronnyy resurs] / M.O. Burin // Derzhavne upravlinnya. – 2014. – №9. – Rezhym dostupu: URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=752>
4. Yevtushenko O.N. Derzhavna vlada i mistseve samovryaduvannya v politichnom systeme Suspil'stva: monohrafiy / Oleksandr Nykyforovych Yevtushenko. – Mykola: im Vyd-vo CHD. P. Mohyl, 2010. – z p'yat·sot shistnadtsyati
5. Yevtushenko O.N. Demokratyzatsiya derzhavnoyi vlady y mistsevoho samovryaduvannya na printsipi subsydiarnosti: dosvid Nimechchyny / O.M. Yevtushenko // Naukovi pratsi: [naukovo-metodychnyy zhurnal] Vyp. 80. – Mykola: im Vyd-vo MDH. P. Mohyl, 2008. – T. 93. – S. 76–81. («Nauky Politychni» Seriya)
6. Yevtushenko O.N. Derzhavna vlada i mistseve samovryaduvannya v Politychniy systemi Ukrayiny: teoretychnyy aspekt / O.M. Yevtushenko // Hileya (naukovyy visnyk): zbirnyk naukovykh prats' vyp. 22 / [hol. red. V.M. Vashkevych]. – K., 2009. – S. 320–328.
7. Kotenko YA. Lokal'na identichnist' yak Umova rozvytku ob'yednanyy teritorial'nie hromady (navchal'nyy modul') / Yaroslav Kotenko. – K. : IKTS «Lehal'nyy status», 2016. – 44 s.

8. Toffler E. Problema vlasti na poroge XXI veka / E. Toffler // Svobodnaya mysl'. – 1992. – № 2. – S. 113–120.
9. Kharytonchuk M.V. Zarubizhni Kontseptsii i praktyka detsentralizatsiyi derzhavnoho upravlinnya: avtoref. dys. ... kand. polit. nauk: spets. 23:00:04 / Instytut Svitovoyi ekonomiky i mizhnarodnikh otnoshenyy NAN Ukrayiny. – K., 2000. –17 s.
10. Parsons T. The sociological Theory and Modera Society / T. Parsons. – New York, 1967.
11. Wolman H. Decentralization: what it is and why we should core / H.Wolman // Decentralization, Local Government and Markets. – Oxford, 1990.

Yevtushenko O.N., Lushagina T.V. Institute of local government in Ukraine in terms of decentralization: the theoretical aspect. The article deals with the problematic issue of formation of the local organization power institute in Ukraine in terms of a decentralized environment. Although the current state of the decentralization process has some positive changes, there is still a sufficient number of uncertain issues. Among them there is a search of Ukrainian realities as an optimal model of local government. To do this, we need to learn a foreign experience and historical features of formation of the local government organization institute in Ukraine. Accordingly, the experience of the leading European countries is valuable enough for the Ukrainian state. It is worth noting that there are main problems of formation and functioning of the institution of the local organization power in Ukraine, where on the one hand the most important role is given to the state support of regional authorities and on the other citizens' trust to the state. This new system of local government should provide a partnership dialogue between the state and citizens.

A constituent part of the successful development of the state and people's welfare is mutual collaboration of the state and its citizens based on mutual respect and trust, which is impossible without the formed civil society, social activity of citizens and self-organization. For modern Ukrainian political elite an important issue is the support of people in realization of important reforms that is needed for state's advancement.

One of such reforms is the decentralization and the reform of local self-government that have become the key priorities in Ukraine's development on the way to the European integration.

The organization of effective local power in Ukraine is possible only when society understands and is ready to create and perceive the model of decentralizing power, but it is a protracted process, which requires a range of reforms to be conducted in Ukraine.

There is a strong necessity to realize the following reforms in the country: political, budgetary, fiscal, institutional, tax, territorial, social, administrative, financial, judicial and others. However there are certain circumstances that brake their realization, they are as follows: there is no practical experience of democratic reformation, existence of socialistic ideology for a long time, command and administrative system, plan economy and others.

Development of institutes of local power in Ukraine must take place in direction of expansion of rights for regions, territorial communities and their organs. It is the institutes of local power in a specific form and at local level that have the opportunity on the basis of law to solve independently the issue of local importance in interests of population of a corresponding territorial unit.

Taking into account the marked aspects, the system of local power must have a certain autonomy, clear structure, clear list of plenary powers, supported by corresponding resources for their implementation. The effectively functioning system of local power is a key to the stability of political system, democratic transformations and European way of country's development.

Keywords: local (local) authorities, local self-government, community, territorial community, decentralization.

Евтушенко О.Н., Лушагина Т.В. Институт локальной организации власти в Украине в условиях децентрализации: теоретический аспект. В статье раскрывается проблемный вопрос становления института локальной организации власти в Украине в условиях децентрализации. Современное состояние процесса децентрализации хотя и имеет определенные положительные сдвиги, однако остается еще достаточное количество неопределенных вопросов, среди которых – найти для украинских реалий оптимальную модель местного самоуправления. Для этого необходимо изучать как иностранный опыт, так и исторические особенности становления института локальной организации власти в Украине. Соответственно, достаточно ценным для украинского государства является опыт ведущих европейских государств. Определяя основные проблемы становления и функционирования института локальной организации власти в Украине, стоит отметить, что важную роль играет государственная поддержка региональных органов власти, с одной стороны, и доверие к государству граждан – с другой. Именно новая система местного самоуправления должна обеспечить партнерский диалог между государством и гражданами.

Ключевые слова: локальная (местная) власть, местное самоуправление, общество, территориальная община, децентрализация.